

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2012. július 19.*

„Migráns munkavállalók szociális biztonsága — 987/2009/EK rendelet — 44. cikk (2) bekezdés — Az öregségi nyugdíjra való jogosultság vizsgálata — Másik tagállamban szerzett gyermeknevelési időszakok figyelembevétele — Alkalmazhatóság — EUMSZ 21. cikk — Polgárok szabad mozgása”

A C-522/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Sozialgericht Würzburg (Németország) a Bírósághoz 2010. november 9-én érkezett, 2010. október 29-i határozatával terjesztett elő az előtte

Doris Reichel-Albert

és

a **Deutsche Rentenversicherung Nordbayern** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: K. Lenaerts tanácselnök, J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis és D. Šváby (előadó) bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,

hivatalvezető: A. Impellizzeri tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. január 12-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- D. Reichel-Albert képviselőiben J. Schwach Rechtsanwalt,
- a Deutsche Rentenversicherung Nordbayern képviselőiben W. Willeke Direktor,
- a német kormány képviselőiben T. Henze és J. Möller, meghatalmazotti minőségben,
- az osztrák kormány képviselőiben C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőiben V. Kreuschitz és M. van Hoof, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2012. március 1-jei tárgyaláson történt meghallgatását követően,

* Az eljárás nyelve: német.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 284., 1. o.) 44. cikke (2) bekezdésének értelmezésére irányul.
- 2 A kérelmet egyrészt D. Reichel-Albert, másrészt a Deutsche Rentenversicherung Nordbayern (a továbbiakban: DRN) közötti azon peres eljárás keretében terjesztették elő, amelynek tárgya D. Reichel-Albert jövőbeni öregségi nyugdíjának kiszámításánál az általa Belgiumban teljesített „gyermekneveléssel töltött időszakok” és „figyelembe veendő időszakok” figyelembevételének és elismerésének DRN általi megtagadása volt.

Jogi háttér

Az Unió szabályozása

Az 1408/71/EGK rendelet

- 3 A szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet (HL L 149., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 35. o.) 13. cikkének (2) bekezdése egy sor szabályt ír elő az e területen alkalmazandó jogszabályok meghatározása céljából. Rámutat arra, hogy e szabályok ugyanezen rendelet 14–17. cikkére is figyelemmel alkalmazandók, amely cikkek különböző speciális szabályokat tartalmaznak.
- 4 E rendelet 13. cikke (2) bekezdésének a) pontja kimondja:

„a) egy tagállam területén alkalmazott munkavállaló e tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik, még abban az esetben is, ha egy másik tagállam területén rendelkezik lakóhellyel, vagy, ha az őt alkalmazó vállalkozás vagy magánszemély székhelye vagy lakóhelye egy másik tagállam területén található.”
- 5 Az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontja, amelyet e rendeletbe az 1408/71 rendelet és az 1408/71 rendelet végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 574/72/EGK rendelet módosításáról szóló [nem hivatalos fordítás], 1991. június 25-i 2195/91/EGK tanácsi rendelet (HL L 206., 2. o.) illesztett be 1991. július 29-i hatállyal, előírja:

„f) az a személy, akire az egyik tagállam jogszabályai már nem alkalmazhatók és egy másik tagállam jogszabályai sem alkalmazandók rá az előző pontokban megállapított szabályok egyikével összhangban vagy a 14–17. cikkekben megállapított kivételeknek vagy különös rendelkezéseknek megfelelően, azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, amelyeknek a területén lakóhellyel rendelkezik, kizárólag azon tagállam jogszabályi rendelkezéseivel összhangban [nem hivatalos fordítás].”

A 883/2004/EK rendelet

- 6 A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.), amely 2004. május 20-án lépett hatályba, a nemzeti szociális biztonsági rendszerek összehangolására

vonatkozik. 91. cikke értelmében e rendeletet a végrehajtási rendelete – a 987/2009 rendelet – hatálybalépésének napjától, azaz 2010. május 1-jétől kezdve kell alkalmazni, és felváltja a korábbi szabályozást, időszerűbbé és egyszerűbbé téve azt.

- 7 A 883/2004 rendelet 87. cikke, amely „Átmeneti rendelkezések”-et állapít meg, kimondja:

„(1) Ez a rendelet az alkalmazását megelőző időszakra vonatkozóan nem keletkeztet jogot.

(2) E rendelet hatálybalépése előtt egy tagállam jogszabályai szerint szerzett biztosítási, szükség esetén szolgálati, önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi vagy tartózkodási időt figyelembe kell venni az e rendelet szerinti ellátásra való jogosultság meghatározásánál.

(3) Az (1) bekezdés rendelkezéseire is figyelemmel, e rendelet szerint jogosultság keletkezik arra az eseményre vonatkozóan is, amely e rendeletnek az érintett tagállamban történő alkalmazását megelőző időszakban következett be.

[...]”

A 987/2009 rendelet

- 8 A 987/2009 rendelet a 883/2004 alaprendelet végrehajtására vonatkozó eljárást állapítja meg a 883/2004 rendelet 89. cikke értelmében.
- 9 A 987/2009 rendeletnek „A gyermekneveléssel töltött időszakok figyelembevétele” című 44. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) E cikk alkalmazásában a »gyermekneveléssel töltött időszak« bármely olyan időszak, amelyet valamely tagállam nyugellátásra vonatkozó jogszabályai jogosultsági időként ismernek el, vagy amely kimondottan gyermeknevelés miatt nyugdíjkiegészítést biztosít, függetlenül ezen időszakok kiszámításának módszerétől, illetve attól, hogy ezen időszakok a gyermek nevelésének idején halmozódnak-e fel, vagy azok elismerésére visszamenőlegesen kerül sor.

(2) Amennyiben az alaprendelet II. címe értelmében illetékes tagállam jogszabályai szerint a gyermeknevelési időszakokat nem veszik számításba, annak a tagállamnak az intézménye [helyesen: azon tagállam intézményének], amelynek jogszabályait az alaprendelet II. címe értelmében az érintett személyre alkalmazni kellett, azon az alapon, hogy az munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységet abban az időpontban, amikor e jogszabályok értelmében a gyermeknevelési időszak beszámítása az érintett gyermek tekintetében megkezdődött, e gyermeknevelési időszakot a saját jogszabályai szerinti gyermeknevelési időszakként kell továbbra is figyelembe vennie, úgy, mintha a gyermeknevelésre saját területén került volna sor.

[...]”

- 10 Ugyanezen rendelet „Átmeneti rendelkezések” című 93. cikkének szövege a következő:

„A végrehajtási rendelet hatálya alá tartozó esetekben az alaprendelet 87. cikkét kell alkalmazni.”

A német szabályozás

- 11 A német szabályozás a gyermeknevelési időszakoknak az öregségi nyugdíjrendszerben való figyelembevételére kétféle eljárást ír elő. Az első a gyermekneveléssel töltött időszakoknak („Kindererziehungszeiten”) az öregségi nyugdíjrendszerben való kötelező járulékfizetési időszakokként való figyelembevételét jelenti, amely lehetővé teszi ily módon az említett időszakok figyelembevételét

az öregségi nyugdíjra való jogosultság eléréséhez előírt várakozási idő kiszámításánál. A második figyelembe veendő időszakokat („Berücksichtigungszeiten”) jelent, amelyek nem nyújtanak alapot semmilyen nyugdíjjogosultságra, de egyes várakozási időtartamok kiszámításakor jelentőséggel bírnak, fenntartják a csökkent keresőképeségűek számára elismert védelmet, és pozitív hatással vannak a járulékfizetés nélküli időszakoknak betudható értékre.

- 12 A szociális biztonságról szóló törvénykönyv (Sozialgesetzbuch) VI. könyvének (a továbbiakban: SGB VI.) „Gyermeknevelési időszakok” című 56. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) Gyermeknevelési időszakok a gyermek születését követő három évben a gyermekneveléssel töltött időszakok. A gyermeknevelési időszakot a gyermek egyik szülője javára ismerik el (I. könyv 56. §-a (1) bekezdése első mondatának 3. pontja és (3) bekezdésének 2. és 3. pontja), ha

1. a gyermeknevelési időszakot ennek a szülőnek kell tulajdonítani,
2. a gyermeknevelésre a Németországi Szövetségi Köztársaság területén került sor, vagy azzal egyenértékűnek tekinthető,
3. az elismerés e szülő vonatkozásában nem kizárt.

[...]

(3) A gyermeknevelésre a Németországi Szövetségi Köztársaság területén került sor, ha a gyermeket nevelő szülő a gyermekével szokásosan ott tartózkodott. A Németországi Szövetségi Köztársaság területén folytatott gyermekneveléssel egyenértékűnek tekinthető az, ha a gyermeket nevelő szülő a gyermekével szokásosan külföldön tartózkodott, és a gyermeknevelés időszaka alatt vagy közvetlenül a gyermek megszületése előtt ott folytatott munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenység folytán kötelező járulékfizetési időszakokkal rendelkezik. A házastársak vagy élettársak közös külföldi tartózkodása esetén ez arra az esetre is alkalmazandó, amikor a gyermeket nevelő szülő házastársa vagy élettársa ilyen kötelező járulékfizetési időszakokkal rendelkezik, vagy ilyen kötelező járulékfizetési időszakokkal csak azért nem rendelkezik, mert az 5. § (1) és (4) bekezdésében meghatározott személyi körbe tartozott, vagy mentesült a járulékfizetési kötelezettség alól.

[...]”

- 13 Az SGB VI. „Figyelembe veendő időszakok” című 57. §-a a következőképpen rendelkezik:

„A gyermek 10. életévének betöltéséig a gyermek nevelésével töltött időszak az egyik szülő javára figyelembe veendő időszakot jelent akkor, ha ezen időszak során a gyermeknevelési időszak elismerésének feltételei is teljesülnek. [...]”

- 14 Az 1992. január 1-je előtt született gyermekek esetében az SGB VI. 249. cikke három évről tizenkét hónapra csökkenti a gyermeknevelés jogcímén szerzett járulékfizetési időszakokat.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 15 D. Reichel-Albert német állampolgár Németországban folytatott munkavállalói tevékenységet, és ott lakott 1980. június 30-ig. Ezt követően az e tagállam által nyújtott munkanélküli-ellátásban részesült, amelynek folyósítása 1980. október 10-én véget ért.
- 16 D. Reichel-Albert 1980. július 1-je és 1986. június 30. között Belgiumban lakott a házastársával, aki ott munkaviszonyban állt. A házaspárnak két gyermeke van, akik 1981. május 25-én és 1984. október 29-én, Belgiumban születtek.

- 17 D. Reichel-Albert 1984. január 1-jétől a németországi öregségi nyugdíjbiztosítási rendszerbe önkéntesen járulékot fizetett.
- 18 1986. július 1-jén D. Reichel-Albert, házastársa és gyermekeik hivatalosan németországi lakóhelyet jelentettek be.
- 19 2008. augusztus 12-i és október 28-i határozatában a DRN elutasította D. Reichel-Albertnek a gyermekneveléssel töltött időszakok és a belgiumi tartózkodása idején szerzett „figyelembe veendő időszakok” figyelembevételére és elismerésére irányuló kérelmét azzal az indokkal, hogy ezen időszakokban a gyermekek nevelésére külföldön került sor. Kizárólag az 1986. július 1-jét követő időszakokat ismerték el gyermeknevelési időszakként figyelembe veendő időszakokként, amely időponttól az érintett család hivatalosan újból Németországban lakott. 2008. december 1-jén D. Reichel-Albert panaszt nyújtott be, amelyet a DRN 2009. január 29-én hozott határozatával elutasított.
- 20 A DRN határozatai megállapítják, hogy D. Reichel-Albert belgiumi tartózkodása alatt a német munkaerőpiachoz fűződő kapcsolatokat sem saját munkaviszony révén, sem házastársán keresztül nem tartotta fenn, mivel több mint egy teljes hónap eltelt D. Reichel-Albert munkavállalóként folytatott tevékenységének – amelybe beletartozik a munkanélküli ellátás időszaka – vége és a gyermeknevelési időszak kezdete között.
- 21 2009. február 13-i keresetlevelével D. Reichel-Albert a 2009. január 29-én hozott határozat megsemmisítésére irányuló keresetet terjesztett a Sozialgericht Würzburg elé a DRN-nek arra való kötelezését kérve, hogy vegye figyelembe első gyermekét illetően az 1981. május 25-től 1986. június 30-ig tartó időszakot, míg második gyermekét illetően az 1984. október 29-től 1986. június 30-ig tartó időszakot. Keresete alátámasztására D. Reichel-Albert a C-135/99. sz. Elsen-ügyben 2000. november 23-án hozott ítéletet (EBHT 2000., I-10409. o.) és a C-28/00. sz. Kauer-ügyben 2002. február 7-én hozott ítéletet (EBHT 2002., I-1343. o.) idézte, és arra hivatkozott, hogy annak idején nem hagyta el teljesen Németországot, amikor Belgiumba távozott.
- 22 A Sozialgericht Würzburg úgy ítélte meg, hogy az SGB VI-nak a 987/2009 rendelet 44. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 56. §-ának (3) bekezdése sem Németországban, sem Belgiumban nem tette lehetővé a vitatott gyermeknevelési időszakoknak D. Reichel-Albert javára történő elismerését, amennyiben nem folytatott munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként tevékenységet abban az időpontban, amikor az említett időszakok beszámítása megkezdődött, és így az érintett személy az EUMSZ 21. cikkből fakadó, az Európai Unió területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogának gyakorlása folytán hátrányt szenvedett.
- 23 E körülményekre tekintettel a Sozialgericht Würzburg úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni a [987/2009 rendelet] 44. cikkének (2) bekezdését, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely értelmében az Európai Unió valamely másik tagállamában gyermekneveléssel töltött időszakok csak akkor ismerhetők el belföldön töltött gyermeknevelési időszakokként, ha a gyermeket nevelő szülő a gyermekével szokásosan külföldön tartózkodott, és a gyermeknevelés időszaka alatt vagy közvetlenül a gyermek megszületése előtt ott folytatott munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenység folytán kötelező járulékfizetési időszakokkal rendelkezik, vagy ha házastársak vagy élettársak közös külföldi tartózkodása esetén a gyermeket nevelő szülő házastársa vagy élettársa ilyen kötelező járulékfizetési időszakokkal rendelkezik, vagy ilyen kötelező járulékfizetési időszakokkal csak azért nem rendelkezik, mert az SGB VI. [a Sozialgesetzbuch VI. könyve] 5. §-ának (1) és (4) bekezdésében meghatározott személyi körbe tartozott, vagy az SGB VI. 6. §-a alapján mentesült a járulékfizetési kötelezettség alól (az SGB VI. 56. §-a (3) bekezdésének második és harmadik mondata, 57. §-a, valamint 249. §-a)?

- 2) A szövegén túlmutatóan úgy kell-e értelmezni a [987/2009 rendelet] 44. cikke (2) bekezdésének rendelkezését, hogy a gyermekneveléssel töltött időszakokat kivételesen munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenység hiányában is figyelembe kell venni, ha egyébként ezen időszakokat az alkalmazandó jogszabályok szerint sem az illetékes tagállamban, sem abban a másik tagállamban nem ismerik el, amelyben az érintett személy a gyermeknevelés időszaka alatt szokásosan tartózkodott?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A 987/2009 rendelet 44. cikke ratione temporis alkalmazhatóságával kapcsolatos előzetes észrevételek

- 24 Az alapügy tényállásának kronológiájára – amint az a jelen ítélet 15–21. pontjából kitűnik –, valamint a 987/2009 rendelet hatálybalépésének időpontjára tekintettel mindenekelőtt azt kell megvizsgálni, hogy az említett rendelet 44. cikke, amelynek értelmezését a kérdést előterjesztő bíróság kéri, ténylegesen alkalmazható-e *ratione temporis* az alapügy tényállására.
- 25 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a jogbiztonság elve általában nem teszi lehetővé, hogy valamely uniós aktus időbeli hatályának kezdő időpontját az aktus közzététele előtti időpontban állapítsák meg, kivéve, kivételesen, ha azt közérdekű cél követeli meg, és ha az érdekelték jogos bizalmát megfelelően tiszteletben tartják, valamint ha a szóban forgó szabályozás szövegéből, céljából és rendszertani elhelyezkedéséből egyértelműen kiderül, hogy azt visszaható hatállyal kell alkalmazni (lásd ebben az értelemben a C-256/07. sz., Mitsui & Co. Deutschland ügyben 2009. március 19-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-1951. o.] 32. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 26 A 987/2009 rendelet 97. cikkében az uniós jogalkotó e rendelet hatálybalépésének időpontjaként 2010. május 1-jét állapította meg anélkül, hogy az említett rendelet valamely preambulumbekkezdése vagy valamely más rendelkezése úgy lenne értelmezhető, mint amely arra irányul, hogy az említett rendelet 44. cikkének időbeli hatályának kezdetét ezen aktus közzététele előtti időpontban állapítsa meg. Ellenkezőleg, a 883/2004 rendelet 87. cikkének (1) bekezdéséből – amelyet a 987/2009 rendelet 93. cikkének értelmében az e rendelet hatálya alá tartozó esetekben alkalmazni kell – kitűnik, hogy a 883/2004 rendelet az alkalmazását – azaz 2010. május 1-jét – megelőző időszakra vonatkozóan nem keletkeztet jogot.
- 27 Márpedig meg kell állapítani – amint azt a főtanácsnok tette indítványának 40. pontjában –, hogy amikor a DRN az alapeljárásban megtámadott azon határozatait elfogadta, amelyekben megtagadta a vitatott gyermeknevelési időszakok figyelembevételét D. Reichel-Albert javára, a 987/2009 rendelet még nem volt alkalmazható.
- 28 Következésképpen a 987/2009 rendelet 44. cikke az alapügy tényállására *ratione temporis* nem alkalmazható.
- 29 Ilyen körülmények között főszabály szerint azokat a nemzeti szociális biztonsági rendszerek koordinálásával kapcsolatos – az 1408/71 rendeletben szereplő, és az EUMSZ releváns rendelkezései és különösen a személyek szabad mozgására vonatkozó rendelkezések fényében értelmezett – uniós jogszabályokat kell az alapügy tényállására alkalmazni, amelyekre a kérdést előterjesztő bíróság a határozatában utal.
- 30 Mivel azonban az 1408/71 rendelet semmilyen különös, egy másik tagállamban teljesített gyermeknevelési időszakoknak az öregségi nyugdíjbiztosítás keretében történő elismerésére alkalmazandó szabályt nem állapít meg, a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdéseket úgy kell értelmezni, mint amelyek lényegében annak megállapítására irányulnak, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben az EUMSZ 21. cikk értelmezhető-e úgy, hogy kötelezővé teszi az egyik

tagállam illetékes hatóságai számára a másik tagállamban teljesített gyermeknevelési időszakok öregségi nyugdíj nyújtása érdekében oly módon történő figyelembevételét, mintha ezen időszakokat az első tagállam területén szerezte volna egy olyan személy, aki gyermekei születésének időpontjában már nem dolgozott az említett első tagállamban, és ideiglenesen a második tagállam területén létesített lakóhelyet anélkül, hogy e tagállamban munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként tevékenységet folytatott volna.

A két kérdésről

- 31 Először is meg kell állapítani azt, hogy az alapeljárás felperese által 1981 és 1986 között Belgiumban gyermekneveléssel töltött időszakokat a két szóban forgó tagállam jogszabályai közül melyik alapján kell tulajdonképpeni biztosítási időszakokkal azonos módon meghatározni vagy kezelni, és másodszor, abban az esetben, ha a német jogszabályokat jelöljük ki, értékelni kell azt, hogy a gyermeknevelési időszakok figyelembevételének e jogszabályok által előírt módozatai összeegyeztethetők-e az EUMSZ 21. cikkel.
- 32 Az alkalmazandó jogszabályokat illetően, amint arra a német kormány helyesen hivatkozott a tárgyalás során, a gyermeknevelési időszakok figyelembevételéhez fűződő jog kizárólag azon tagállam jogi szabályozásán alapulhat, amely jogának hatálya alá az érintett személy a gyermek születésekor tartozott.
- 33 Az alapügyben az aktából kitűnik, hogy D. Reichel-Albert, miután 1980. június 30-ig Németországban lakott, dolgozott, és fizetett járulékot az öregségi nyugdíjbiztosítási rendszerbe, Belgiumba költözött, ahol 1980. október 30-ig továbbra is munkanélküli ellátásban részesült, és két gyermeket szült, majd 1986. július 1-jén családjával hivatalosan visszaköltözött Németországba, ahol ismét jogszerű munkaviszonyt kezdett.
- 34 Ilyen körülmények között, még ha feltételezzük is, hogy figyelembe kell venni az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének a 2195/91 rendelettel – azaz a D. Reichel-Albert által a gyermekei nevelésével Belgiumban töltött időszakok elteltét követően – beillesztett f) pontját, e rendelkezés nem releváns az alapügy körülményei között a gyermeknevelési időszakoknak az öregségi nyugdíjbiztosítás rendszerében való figyelembevételét illetően (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Kauer-ügyben hozott ítélet 31. pontját).
- 35 Amikor ugyanis egy személy – D. Reichel-Alberthez hasonlóan – kizárólag egy és ugyanazon tagállamban dolgozott és fizetett járulékot lakóhelyének kifejezetten családi okokból egy másik olyan tagállamba történő ideiglenes áthelyezését megelőzően és azt követően, amelyben soha nem dolgozott, és soha nem fizetett járulékot, elégséges kapcsolat fennállását kell megállapítani e gyermeknevelési időszakok és valamely keresőtevékenységnek az érintett első tagállamban való gyakorlása folytán szerzett biztosítási időszakok között (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Elsen-ügyben hozott ítélet 25–28. pontját és a fent hivatkozott Kauer-ügyben hozott ítélet 32. pontját). Egyébként e biztosítási időszakok megszerzése miatt kérte D. Reichel-Albert a DRN-től a szakmai pályafutásának megszakítása alatt gyermekei nevelésével töltött időszakok figyelembevételét.
- 36 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a német jogszabályok alkalmazandók a D. Reichel-Albert helyzetéhez hasonló helyzetben, és az érintett személy gyermeknevelési időszakainak az öregségi nyugdíjbiztosítási rendszerben történő figyelembevételét és elismerését illetően D. Reichel-Albert nem tekinthető úgy, mint aki a lakóhelye szerinti tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozott volna az érintett időszakok alatt (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Elsen-ügyben hozott ítélet 28. pontját).

- 37 A gyermeknevelési időszakok figyelembevételének módozatait illetően értékelni kell az SGB VI. 56. és 57. cikkében foglaltakhoz hasonló nemzeti rendelkezéseknek az EUMSZ 21. cikkel való összeegyeztethetőségét, amely rendelkezések alkalmazásával az öregségi nyugdíj valamely tagállam illetékes hatósága általi nyújtásához az e tagállamon kívül szerzett gyermeknevelési időszakokat az e tagállamban szerzettekkel ellentétben nem veszik figyelembe, kivéve többek között azt, ha a gyermeket nevelő szülő a gyermekével szokásosan külföldön tartózkodott, és a gyermeknevelés időszaka alatt vagy közvetlenül a gyermek megszületése előtt ott folytatott munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenység folytán kötelező járulékfizetési időszakokkal rendelkezett.
- 38 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy bár a tagállamok továbbra is megtartják szociális biztonsági rendszereik kialakítására vonatkozó hatáskörüket, ennek gyakorlása során kötelesek tiszteletben tartani az uniós jogot, különös tekintettel a Szerződésnek azon rendelkezéseire, amelyek a polgároknak az EUMSZ 21. cikkben biztosított szabad mozgáshoz való jogára vonatkoznak (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Elsen-ügyben hozott ítélet 33. pontját, valamint a C-212/06. sz., *Gouvernement de la Communauté française és Gouvernement wallon* ügyben 2008. április 1-jén hozott ítélet [EBHT 2008., I-1683. o.] 43. pontját).
- 39 Közelebbről a Bíróság a fent hivatkozott Elsen-ügyben hozott ítélet 34. pontjában az alapügyben szóban forgó rendelkezések korábbi változatát illetően már megállapította, hogy az ilyen rendelkezések hátrányos helyzetbe hozzák azokat az uniós polgárokat, akik gyakorolták az EUMSZ 21. cikkben biztosított, a tagállamokban való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogukat.
- 40 A D. Reichel-Albert helyzetéhez hasonló helyzetben az érintett rendelkezések ahhoz vezetnek, hogy egy gyermeket nevelő személyt – mivel a gyermeknevelés időszaka alatt vagy közvetlenül a gyermekei megszületése előtt folytatott munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenység folytán nem szerzett kötelező járulékfizetési időszakokat – nyugdíja összegének meghatározása során megfosztanak a gyermeknevelési időszakai figyelembevételéhez fűződő jogtól pusztán amiatt, hogy ideiglenesen egy másik tagállamba költözött, még akkor is, ha e második tagállamban nem folytatott semmilyen munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységet.
- 41 Ily módon egy ilyen személyt az állampolgársága szerinti tagállamban kedvezőtlenebb bánásmódban részesítenének annál, mint amely akkor illetné meg, ha nem vette volna igénybe a Szerződés által a szabad mozgás tekintetében biztosított lehetőségeket (lásd a C-503/09. sz. *Stewart*-ügyben 2011. július 21-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-6497. o.] 83. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 42 Márpedig az olyan nemzeti szabályozás, amely hátrányos helyzetbe hozza egyes saját állampolgárait pusztán azért, mert gyakorolták a más tagállamban történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogukat, ekképpen egyenlőtlen bánásmódhoz vezet, amely ellentétes az uniós polgári jogállás mögött meghúzódó elvekkel, vagyis azzal, hogy a tartózkodási szabadság gyakorlása során ugyanolyan jogi bánásmódot kell biztosítani (a C-520/04. sz. *Turpeinen*-ügyben 2006. november 9-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-10685. o.] 22. pontja).
- 43 Továbbá az érintett tagállam nem bizonyítja és nem is állítja azt, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló szabályozás objektív megfontolásokon alapul, és a nemzeti jog által jogszerűen megállapított célkitűzéssel arányos (lásd ebben az értelemben a C-391/09. sz., *Runevič-Vardyn és Wardyn* ügyben 2011. május 12-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-3787. o.] 83. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 44 Következésképpen úgy kell megítélni, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló összefüggésben a tagállam területén kívül teljesített gyermeknevelési időszakok figyelembevételének kizárása – amint azt az SGB VI. 56. és 57. cikke előírja – ellentétes az EUMSZ 21. cikkel.

- 45 Ilyen körülmények között a fenti megfontolások fényében az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló helyzetben az EUMSZ 21. cikket úgy kell értelmezni, mint amely kötelezővé teszi az egyik tagállam illetékes hatóságai számára a másik tagállamban teljesített gyermeknevelési időszakok öregségi nyugdíj nyújtása érdekében oly módon történő figyelembevételét, mintha ezen időszakokat az első tagállam területén szerezte volna egy olyan személy, aki csak az első tagállamban dolgozott, és aki gyermekei születésének időpontjában ideiglenesen abbahagyta a munkavégzést, és kifejezetten családi okokból a második tagállam területén létesített lakóhelyet.

A költségekről

- 46 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

Az alapügyben szóban forgóhoz hasonló helyzetben az EUMSZ 21. cikket úgy kell értelmezni, mint amely kötelezővé teszi az egyik tagállam illetékes hatóságai számára a másik tagállamban teljesített gyermeknevelési időszakok öregségi nyugdíj nyújtása érdekében oly módon történő figyelembevételét, mintha ezen időszakokat az első tagállam területén szerezte volna egy olyan személy, aki csak az első tagállamban dolgozott, és aki gyermekei születésének időpontjában ideiglenesen abbahagyta a munkavégzést, és kifejezetten családi okokból a második tagállam területén létesített lakóhelyet.

Aláírások